

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.138/2012/5. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Szanda István ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - Hódmezővásárhelyi 335. sz. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Salgó Tamás ügyvéd) **I.rendű alperes neve (címe)** I. rendű és Hódmezővásárhelyi 335. sz. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Salgó Tamás ügyvéd) által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** II. rendű alperes ellen tagsági jogviszonyból eredő követelés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. január hó 16. napján kelt 7.G.40.242/2011/8. számú ítélete ellen a felperes által 10., az I-II. rendű alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, az I. és II. rendű alperesek elsőfokú eljárási költség fizetésére kötelezését **mellőzi**, egyben kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 35.000 (Harmincötezer) Ft elsőfokú eljárási költséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 30.000 (Harmincezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes, mint beltag és a II. rendű alperes, mint kültag az I. rendű alperes tagjai voltak. A felperes pénzbeli betétjének összege 30.000 Ft volt. Megállapodtak abban, a társaság működése során keletkező nyereséget 95-5 %-ban osztják meg akként, hogy az 5 % a felperest illeti meg.

A felperes adásvételi előszerződést kötött perben nem álló harmadik személlyel az I. rendű alperesi társaságban meglévő társasági részesedésének átruházására. A vételárat 30.000 Ft-ban határozták meg.

A II. rendű alperes, mint az I. rendű alperes képviselője 2011. április 21. napjára összehívta a tagok gyűlését, amelynek napirendjén szerepelt a 2010. év gazdasági tevékenysége eredményének felhasználása. A felperes a tagok gyűlésén nem vett részt.

A felperes 2011. április 5. napján tagsági viszonyát felmondta.

Az I. rendű alperes 2011. október 4. napján elszámolást készített, megállapította, 2011. július 6. napján rendes felmondással a felperes tagsági viszonya megszűnt, s a felperesnek járó részesedés összege 457.000 Ft.

Az eljárás során az I. rendű alperes a 457.000 Ft-ot a felperesnek megfizette.

A felperes módosított keresetében - az általa alkalmazott elszámolás alapján - összesen 609.900 Ft-ra tartott igényt, amelyből 30.000 Ft volt a vagyoni betétje összege. Ebből levonásba helyezte az alperes által teljesített 457.000 Ft-ot és 152.900 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Keresetét arra alapította, hogy a társasági szerződésben meghatározták a nyereség megosztásának mértékét, így arra minden évben igény tarthat. A 30.000 Ft összegű vagyoni betétjének megfizetésére azért kötelesek az alperesek, mert az adásvételi előszerződés nekik felróható okból nem ment teljesedésbe. Tagsági viszonyának megszűnésétől függetlenül a társaság nyereségéből, a társasági szerződés szerinti mértékben járó részesedése megtérítésére tartott igényt.

Az I-II. rendű alperesek kérték a kereset elutasítását. Elsődlegesen időelőttiségre hivatkozva kérték a per megszüntetését. Utaltak arra, hogy a Gt. rendelkezései értelmében az adott gazdasági, üzleti év eredményének felhasználásáról a társaság legfőbb szerve, a tagok gyűlése dönthet. Miután a 2010-2011. évi eredmény felhasználásáról határozat nem született, ezért a felperes követelése idő előtti. Ettől függetlenül elkészítették elszámolásukat és arra hivatkoztak, a felperes összegszerűségi meghatározása helytelen, miután nem vonta le a tevékenységet terhelő valamennyi költség összegét. A 30.000 Ft összegű vagyoni betét megfizetése iránti kereset alaptalan, miután az előszerződésben a leendő vevő vállalt kötelezettséget annak megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, ugyanakkor kötelezte az I. és II. rendű alpereseket 35.000 Ft eljárási költség megfizetésére. Jogi álláspontja az volt, hogy a felperes az I. rendű alperesi társaságtól megvált, tagsági jogviszonya megszűnt. Ebből következően a Gt. 102. §-ában írtaknak megfelelően a felperessel a társaságnak kötelessége volt elszámolni. A felperes ugyanakkor a nyereség felosztására nem tarthat igényt, a Gt. 102. § /2/-/4/ bekezdései ugyanis egyértelműen rendezik, hogy a társaságtól megváltó tag a jegyzett tőkéhez való vagyoni hozzájárulás arányában csak a saját tőkéből való visszatérítésre jogosult. Rámutatott arra, hogy amennyiben a felperes tagsági viszonya még fennállna, úgy a társaság eredményéből részesedésre csak akkor válna jogosulttá, ha a tagok gyűlése etekintetben határozatot hozna. Elutasította a felperes társasági szerződés módosítása kapcsán megkötött szerződések és az új tag belépésének feltételei

tisztázására előadott bizonyítási kérelmeit, figyelemmel arra, hogy e kérdések jelen jogvitában irrelevánsak. Megállapította, hogy a felperes lényegét tekintve pervesztes lett, azonban figyelembe kellett venni az alperesek önkéntes teljesítését, ezért a Pp. 81. §-a alapján az alpereseket kötelezte a felperes javára részperköltség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben valamennyi fél fellebbezést terjesztett elő. A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helyt adást kérte, nem vitatva azt, hogy az alperesek időközben 457.000 Ft-ot teljesítettek számára. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna az I. rendű alperes létrejöttének, átalakulásának és korábbi tagsági szerkezetének viszonyait is. Ennek azért van jelentősége, mert az I. rendű alperesi társaság EVA alany volt, amiből következik, hogy a „társaságba belépett vállalkozónak” költségelszámolási lehetősége nincs. Az EVA törvény hatálya alá tartozó gazdálkodók negyedévente adóznak, amiből következik, hogy a „fennmaradó pénzüsszeggel szabadon gazdálkodnak”, azaz a felperest megillető pénzüsszeg minden negyedévet követő hó 15-20. napjáig kifizetésre kerülhetett volna. Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezései szerint a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek, így többek között az osztalékkal kapcsolatos előírások nem vonatkoznak. Az elsőfokú bíróság e rendelkezéseket téves jogi álláspontja folytán nem vette alapul és az ügyben nem alkalmazta. Az ily módon való elszámolás kötelezettségét egyebekben az alperesek is elismerték, és erre tekintettel ajánlottak fel teljesítést a felperesnek. „Az nagy valószínűséggel előfordulhat, hogy nincs megfelelő és konkrét jogszabályhely a felperesi követelés teljesíthetőségére,” azonban mindenképpen elgondolkodtató, hogy a felperes a társasági szerződésben megjelölt és őt a társasági szerződés alapján megillető összeget nem kapta meg.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását, az alperesek perköltség megfizetésére való kötelezésének mellőzését és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték. Arra hivatkoztak, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság - helyesen - megállapította a felperes pervesztességét, úgy a Pp. 78. § /1/ bekezdésének következetes alkalmazása mellett a pervesztes felperest kellett volna perköltség megfizetésére kötelezni az alperesek javára. Helytelen az elsőfokú bíróság álláspontja abban a vonatkozásban, hogy a Pp. 81. §-a alapján kötelezte az alpereseket részperköltség megfizetésére.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben a felperes által hivatkozott körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Rámutattak, hogy helyesen és jogszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nyereség felosztására nem tarthat igényt, miután az I. rendű alperesi társaságtól megvált, ezért csak a vagyon meghatározott részének pénzbeli kiadását kérhetné. Az I. rendű alperes által a pert

megelőzően felajánlott 350.000 Ft, majd a felperesnek ténylegesen megfizetett 457.000 Ft a társaságtól való megváltás folytán elszámolás jogcímén került a Gt. 102. § /1/ bekezdése alapján a felperes felé megfizetésre. Téves a felperes azon hivatkozása, hogy az alperesek elfogadták, hogy a felperest az EVA törvény alapján bizonyos nagyságrendű

összeg meg kell illesse. A felperes által hivatkozott jogszabály sem tartalmaz semmilyen rendelkezést arra vonatkozóan, hogy negyedévente osztalékot kell fizetni. A 2010. évben elért eredményből nyereség kifizetéséhez szükség lett volna tulajdonosi döntésre, amit éppen a felperes azon magatartásával akadályozott meg, hogy a tagok gyűlésein nem jelent meg.

A felperesi fellebbezés **alaptalan**, az I-II. rendű alperesi fellebbezés **alapos**.

Gazdasági társaságok tagjait tagi jogok és kötelezettségek illetik meg. A tagi jogosultságok és kötelezettségek csak a tagsági jogviszony fennállásának időtartamára vonatkozhatnak, tagsági jogviszonyból eredő jogosultságok tagsági jogviszony megszűnését követően nyilvánvalóan nem érvényesülhetnek. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperest, mint az I. rendű alperesi társaság tagját tagsági jogviszonyának fennállása időpontjáig illették meg a tagsági jogviszonyból eredő jogosultságok, így többek között a tag által a társaság részére szolgáltatott vagyoni hozzájárulás arányában a társaság eredményéből való részesedés. A tagsági jogviszony megszűnése folytán a tagot részesedés már nem illetheti meg, kizárólag a 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezései szerint a társasággal való elszámolásra jogosult.

A jogi képviselővel eljáró felperes többszöri bírói kérdésre is úgy nyilatkozott, hogy jelen perben érvényesített követelése nyereségrészesedésre irányuló követelés, azaz nem a társasággal való elszámolást kérte. A Gt. 102. § /1/ bekezdése pedig egyértelműen rendezi, hogy a társaságtól megváló taggal a tagsági jogviszonya megszűnésének időpontjában fennálló állapot szerint kell elszámolni. Tény, hogy a felperes tagsági jogviszonya az I. rendű alperesi társasággal 2011. április 5-én közölt felmondás következményeként 2011. július 6. napján megszűnt. A Gt. 102. § /5/ bekezdésére figyelemmel a felperes, mint a társaságtól megváló tag a tagsági jogviszonya megszűnésétől számított három hónapon belül elszámolásra vált jogosulttá. Az elszámolási kötelezettségét a társaság önkéntesen teljesítette, s az elszámolás eredményeként járó tagi követelést - a három hónapos határidőt túllépve ugyan - pénzben megfizette a felperes felé. Hangsúlyozottan a felperes jelen jogvitában nem az elszámolás módját, annak helyességét vitatta, és ezzel az elszámolással kapcsolatosan semmilyen perbeli igényt nem terjesztett elő. Mindebből következően helyesen döntött az elsőfokú bíróság a felperesi kereset elutasításáról tekintettel arra, hogy a társaságtól megváló tagot a tagsági jogok egyik részelemként kezelhető, társaság eredményéből való részesedés joga már nem illeti meg (és a felperes által ugyan jelen perben nem érvényesített elszámolási kötelezettségének pedig az I. rendű alperesi társaság eleget tett).

A perbeli jogvita elbírálása szempontjából annak semmilyen jelentősége nem volt, hogy az I. rendű alperes hogyan jött létre, alakult át és hogyan alakultak korábbi tagsági viszonyai. A perben kizárólag annak a körülménynek lehetett jelentősége,

Gf.III.30.138/2012/5. szám

hogy a felperes 2011. július 6. napjáig a társaság tagja volt, ezen időpontot követően pedig tagsági jogviszonya már nem állt fenn. A felperest tagsági jogviszonya megszűnése esetére megillető pénzübeli követelések szempontjából teljességgel közömbös, hogy akár a

tagsági jogviszonya megszűnésének időpontjában, akár azt megelőzően a társaság szervezete, tagsági jogviszonyai hogyan alakultak. A per eldöntése szempontjából irreleváns az a hivatkozás is, hogy az I. rendű alperesi társaság az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezései alá tartozott-e vagy sem. Tény, hogy az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó személyek adózásra vonatkozó kötelezettségeiből semmilyen következtetés nem vonható le a társaság által elért eredmény felhasználására vonatkozóan. Azt minden esetben a társaság legfőbb szerve, a tagok gyűlése jogosult meghatározni, hogy az adózás után elért eredményt a társaság hogyan, milyen módon használja fel. Mindebből következően pusztán abból az általános kötelezettségből, hogy a felperesi hivatkozás szerinti EVA alany I. rendű alperesnek negyedévente állt fenn adófizetési kötelezettsége, nem következik a felperessel való negyedévenkénti nyereséggel történő elszámolás kötelezettsége. Pusztán azon körülményből, hogy az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó személyek bizonyos számviteli törvény szerinti, elsősorban adminisztratív jellegű kötelezettségek teljesítése alól mentesülnek, nem jelenti egyben azt, hogy a Gt. kógens rendelkezései alól, így többek között a társaság eredményének felhasználásáról való társasági döntés szükségessége alól mentesüljenek. Minderre tekintettel helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy amennyiben a felperes tagsági viszonya még fennállna, abban az esetben is csak akkor részesedhetne a társaság eredményéből, ha a tagok gyűlése erről megfelelő döntést hozna.

Összességében a fentiek alapján megállapítható, hogy a felperest tagsági jogviszonya megszűnése folytán a kereseti kérelmében érvényesített „nyereségrészesedés” nem illeti meg, de amennyiben tagsági jogviszonya fennállna, úgy sem lennének relevánsak az egyszerűsített vállalkozói adóra és az ezen alapuló felperes által állított elszámolási kötelezettségre vonatkozó előadásai. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének ügy érdemében hozott rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Megalapozott volt ugyanakkor az I. és II. rendű alperesek perköltséget sérelmező fellebbezése. Ahogyan az elsőfokú bíróság által adott elsődleges indokolásból is kiderül a felperes kereseti kérelme megalapozatlan volt, ebből következően az I. és II. rendű alperesek pernyertesnek tekinthetők. Pernyertességükre figyelemmel a Pp. 81. §-ának alkalmazására nem kerülhetett volna sor, az elsőfokú bíróság ezért indokolatlanul kötelezte az alpereseket a felperes javára perköltség megfizetésére. Az tény, hogy az alperesek a per tartama alatt teljesítettek a felperes részére kifizetést, ennek jogcíme azonban nem a perbeli követeléssel megegyező volt, hanem az I. rendű alperest terhelő elszámolási kötelezettség teljesítése történt meg a 457.000 Ft-os kifizetéssel. Miután a felperes, mint a társaságtól megváló tag az I. rendű alperesi társasággal és annak beltagjával szemben nem elszámolási igényt érvényesített, így ezen alperesi teljesítést jelen peres eljárás keretei között alperesi

teljesítésként figyelembe venni nem lehet. Minderre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján megváltoztatta és a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a pereszes felperest kötelezte az I. és II. rendű alperesek elsőfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére. A felperes fellebbezése megalapozatlan volt, míg az I. és II. rendű

alperesek fellebbezése alaposnak bizonyult. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban is peresztes felperest kötelezte másodfokú eljárási költség megfizetésére is. Az első- és másodfokú perköltség meghatározásánál a másodfokú bíróság figyelemmel volt a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontjára, /5/ és /6/ bekezdésére, valamint 4/A. § /1/ bekezdésére, továbbá az I. és II. rendű alperesi jogi képviselő első- és másodfokú eljárásban kifejtett munkájára. Számításba vette továbbá, hogy az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükre 15.000 Ft összegű fellebbezési eljárási illetéket róttak le.

Szeged, 2012. június hó 25. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró